

1.	Наставен предмет	НЕКОНВЕНЦИОНАЛНИ ТЕРМОЕНЕРГЕТСКИ ПОСТРОЈКИ		
2.	Шифра	4M32TI07		
3.	Студиска програма	ТИ		
4.	Семестар (изборност)	зимски (X)		
5.	Цели на предмет	Запознавање со неконвенционалните-современи термоенергетски постројки за добивање на топлинска и електрична енергија (сончеви, геотермални и когенеративни); извори на енергија; работни флуиди; топлински циклуси; топлински биланси и топлински процеси; коефициенти на полезно дејство; опрема; економски и еколошки аспекти.		
6.	Оспособен за (компетенции)	Познавање на неконвенционалните термоенергетски постројки што се анализираат, проектирање, техничка контрола, надзор и инспекција при изградбата, експлоатацијата и одржувањето.		
7.	Услов за запишување на предметот	1. Термодинамика 1 - положен 2. Топлински турбини - положен		
8.	Основна литература (до 3 наслови)	1. С. Арменски: Неконвенционални термоенергетски постројки, НИП "Студентски збор", Скопје, 2001 2. С. Арменски: Сончева енергија, НИП "Студентски збор", Скопје, 2007 3. S. Hadziefendic i dr.: Kogeneracija i alternativne tehnologije u proizvodnji elektricne energije, Bosna-S Oil Services Company, Sarajevo 2003.		
9.	Број на кредити:	5		
10.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕЦТС x 30 саати = 150 саати		
11.	Распределба на расположивото време	30 + 6 + 18 + 80 + 4 + 12 = 150 саати		
	11.1.	ПТН - Теоретска настава (15 и 2 саати)	30 саати	
	11.2.	ЛВ - Лабораториски вежби-теренска настава (6 x 1 саат)	6 саати	
	11.3.	АВ - Аудиторни вежби, консултации, видео проекции, стручни часописи, интернет.	18 саати	
	11.4.	СУ - Самостојно учење, подготовка на материјал од 272 страници за тестови, (252/7,0=36 саати мин.).	80 саати	
	11.5.	ТПЗ - Проверка на знаење со 2 теста (2 x 2 саати) Секој студент самостојно го решава тестот од 14 прашања За секое прашање студентот дава краток одговор.	4 саати	
	11.6.	СЗ - Самостојна решавање на две задачи, (2 x 6 саати)	12 саати	
12.	Оценување	10 + 70 + 20 = 100 бода		
	12.1.	Посетеност на предавања до 10 бода (0.33 по саат)	10 бода	
	12.2.	2 теста до 70 бода (2 x 35 бода)	70 бода	
	12.3.	2 самостојни задачи до 20 бода (2 x 10 бода)	20 бода	
	Студентот треба да освои најмалку по 30 % од предвидените бодови на секој од тестовите		Оценки:	
			од 50 до 60 бода	6 (шест)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)
		над 90 бода	10 (десет)	
13.	Услов за потпис и формален испит	реализирани активности 11.2. и 11.6.		

Неде-ла	Предавања - теоретска настава		Лабораториски вежби		Аудиториски вежби и семинарски работи	
	саа-ти	тема	саа-ти	тема	саа-ти	тема
I	2	Основни поими и класификација на НТЕП. Видови на неконвенционални ТЕПи класификација, технолошки и топлински шеми.				
II	2	Сончеви ТЕП. Карактеристики на сончевата енергија.				
III	2	Уреди за трансформација на сончевата енергија-без и со концентрирање на сончевото зрачење	1	Запознавање со опремата во лабораторијата за термоенергетика и инструментите за мерење на притисоци, протоци и температури.	1	Определување на коефициентите на полезно дејство на рамни и концентрирачки сончеви колектори..
IV	2	Директна примена на сончевата енергија. За топла вода за санитарни потреби и греење, за сушење и добивање на технолошка пара			2	Определување на топлинскиот биланс на сончев систем за добивање на топла вода.
V	2	Производство на електрична енергија. Без и со концентрирање на сончевото зрачење.	1	Мерење и инструменти за мерење на интензитетот на сончевото зрачење	1	Пресметка на коефициентот на полезно дејство, потребната колекторска површина за сончева постројка. Консултации за I-та самостојна задача
VI	2	Геотермални ТЕП. Основни поими, видови на извори на геотермална енергија.			2	Определување на топлинската економичност на сончева ТЕП
VII	2	Опрема за добивање и транспорт на геотермалната енергија.	1	Запознавање со опремата за дупчење на дупнатини за добивање на геотермална вода	1	Консултации во врска со I-от тест
VIII	2	Примена на геотермалната енергија. Земјоделие и сточарство и централно греење			2	Прв тест на материјалот од I до VII недела
IX	2	Производство на електрична енергија. Сувозаситена пара, со испарување и бинарни постројки	1	Запознавање со изменувачите на топлина кај геотермалната енергија	1	Пресметка на топлинската енергија од геотермален извор со топла вода
X	2	Постројки за искористување на енергијата на комунален отпад. Основни поими и класификација.			2	Пресметка на добиената електрична енергија од геотермален извор со дефиниран капацитет.
XI	2	Енергетски потенцијал на комунален отпад, отпадно дрво и отпад од земјоделие.	1	Начини опрема за рециклирање и селекција на материјали од комуналниот отпад .	1	Определување на долната топлинска моќ на биомаса од разни извори
XII	2	Постројки за комбинирано производство на комунален отпад, отпадно дрво и отпад од земјоделие			2	Определување на енергетската вредност на комунален отпад со различен состав
XIII	2	ТЕП за когенерација. Основни поими и класификација. Технологии за когенерација со мотор, парна и гасна турбина.	1	Анализа на системите и технологиите за комбинираното производство на енергија.	1	Определување на енергетската вредност и вкупната енергија на отпадна биомаса
XIV	2	Постројки со комбиниран циклус. Двоен циклус и когенерација, тригенерација			2	Пресметка на енергетските параметри на комбинирана постројка со двоен циклус
XV	2	Економски и еколошки аспекти на НТЕП. Економски аспекти и еколошки аспекти.			2	Консултации во врска со II-та самостојна задача
XVI					2	Втор тест на материјалот од VIII до XV недела
XVII						
XVIII						
	30		6		22	

Задача 1	Сончеви постројки: ефикасност на колекторите и концентраторите, топлински биланс на систем за топла вода, топлински биланс на сончева постројка за добивање на електрична енергија со: рамни колектори и концентратори, коефициент на полезно дејство	Задача 2	Когенерација: избор на експанзивната машина, избор на бројот на циклуси, топлински биланс, на комбинираната постројка, енергетска ефикасност и заштита на околината. Комбинирани постројки за добивање на три вида енергија (тригенерација).